

Massan nostoa, kuva Terhi Ajosenpää

RUOPPAUS- JA KASVIMASSAN HYÖTYKÄYTTÖ

Vesistön kunnostuksessa syntyy ruoppauksen ja vesikasvien niiton tai muun poistotavan jäljiltä ruoppaus- ja kasvimassaa, joka on poistettava vesialueelta.

Ruoppaus- tai niittotöiden suunnittelussa on myös selvittävä massojen käsittely ja jatkokäyttö. Kasvi- ja ruoppausmassat voivat huonosti sijoitettuna aiheuttaa vakavaa haittaa vesistölle, jos ne pääsevät hallitsemattomasti valumaan takaisin esimerkiksi vedenpinnan tason vaihtelujen tai sadeveden mukana. Massoille on olemassa kierätys- ja hyötykäyttömahdollisuuksia.

- Ruoppauksesta ja koneellisesta vesikasvien poistosta on aina tehtävä ilmoitus ELY-keskukseen
- Poistettu kasvijäte on kerättävä talteen, sitä ei saa jättää veteen ajelehtimaan
- Ruoppausmassaa ei saa läjittää vesialueella eikä rantaviivaa saa muuttaa
- Selvitä kasvillisuuden ja ruoppausmassojen läjityspaikka ja käsittelytapa ennen poistoon ryhtymistä.
- Varaa riittävän kokoinen läjityspaikka ja huomioi, että pieneltäkin alalta voi kertyä kymmeniä kuutiometrejä kasvimassaa. Läjityksen tulee olla maanomistajan lupa.
- Sijoita massat riittävän kauas rantaviivasta niin, että ne eivät valu takaisin vesistöön missään olosuhteissa.
- Pyri massojen hyötykäyttöön. Ruoppausmassoja voi käyttää ruman tai hankalan maastokohdan maisemointiin, pellon pinnan nostoon tai muotoiluun. Kasvimassat soveltuvat maanparannusaineeksi, kateaineeksi, biokaasutukseen tai lantakompostien seosaineeksi.

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

www.maajakotitalousnaiset.fi/rannatkuntoon

Massan levitystä, kuva Päivi Jokinen

Järviruon hyötykäyttö

Järviruon hyötykäyttöä on testattu ja tutkittu viime vuosina aktiivisesti ja uutta tietoa kertyy kaiken aikaa.

Kesällä niitettävä vihreä järviruoko on erinomainen maanparannus- ja kateaine pelloilla ja puutarhoissa. Sitä voidaan käyttää myös biokaasutuksen raaka-aineena, jolloin se tuo prosessiin usein kaivattua kuiva-ainetta, mutta useimmiten biokaasutus ei ole mahdollinen käyttökohde laitosten vähäisyyden vuoksi.

Hyötykäyttöä varten ruoko tulee saada murskattua pienikokoiseksi. Koska murskaus on kustannuksia ja aikaa vievä ylimääräinen lisävaihe, on suositeltavinta antaa pitkänä niitetyn ruon pehmetä aumassa ja levittää se peltoon lannanlevittimellä vasta seuraavana vuotena. Aumassa ruon korret pehmenevät ja se murskaantuu levittimessä helposti. Tarkkuuslevittimillä levitys sujuu helposti ja ruoko leviää tasaisesti peltoon.

Talvella tehty ruovikon niitto ei ole vaikutuksiltaan yhtä tehokas kuin kesällä tehtävät tuoreen ruon niitot, mutta mikäli niittoa ei pystytä tekemään muutoin kuin talvella, on siitäkin hyötyä pidemmällä aikavälillä.

Talviruoko on monikäyttöinen raaka-aine, jota voi hyödyntää rakentamisessa (ruokokatot, eristeet), kuivikkeena ja kateaineena, kasvualustana, energiantuotannossa (poltto silppuna hakkeen seassa tai paaleina) ja käsittöis-

sä. Sitä voi käyttää myös pellonparannusaineena, mutta tällöin pitää kiinnittää huomiota typpilannoitukseen, koska maassa tapahtuva hajotustoiminta kuluttaa typpeä. Talviruossa on typpeä vain noin 20-30 % verrattuna kesäruokoon. Useimmiten hoitotyöt kannattaa kuitenkin tehdä ensisijaisesti kesäaikaan, jolloin ruovikon niitosta syntyy enemmän positiivisia vaikutuksia kuin talviniitosta.

Lisätietoa

http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Ruoko/Maataloudessa_ja_puutarhassa/Maanparannus

<http://www.ymparisto.fi/fi-FI/Ruokopelto>

Ajosenpää, T. 2014. Suunnittelulla ja ruon hyötykäytöllä tehokkuutta rantojen hoitoon : Tuloksia ja kokemuksia VELHO-hankkeesta. Varsinais-Suomen ELY-keskus. Raportteja 54/2014. <http://urn.fi/URN:ISBN:978-952-314-057-8>

Kiskon Kirkkojärven aumauskoe: <http://www.kiskonkirkkojarvi.fi/fin/rantojen-ruoko-pelloille-aumauskoe-kiskon-kirkkojarvella-2/>

MAA- JA
KOTITALOUSNAISET

www.maajakotitalousnaiset.fi/rannatkuntoon